

Handläggare
Anders Hallberg
08-508 264 01**Till**
KF/KS kansli

Remiss av betänkande En ny regional planering – ökad samordning och bättre bostadsförsörjning (SOU 2015:59). Kontorsyttrande

Exploateringskontoret får som yttrande anföra följande.

Håkan Falk
Förvaltningschef

Ann-Charlotte Bergqvist
Avdelningschef

Sammanfattning

Exploateringsnämnden har erhållit ett betänkande från bostadsplaneringskommittén om en ny regional planering som ska syfta till ökad samordning och bättre bostadsförsörjning. Kommitténs förslag är att regional fysisk planering ska vara obligatorisk och utgå från länet som geografisk indelningsgrund. Ett krav är att koppla samman den fysiska planeringen med annan planering på regional nivå. De nya regionala planerna kommer i likhet med nuvarande ordning inte att vara bindande. I förslaget betonas vikten av att bostadsförsörjningen samordnas med den regionala fysiska planeringen.

Idag bedriver länsstyrelsen i Stockholm ett arbete för utsatta grupper. Arbetet har emellertid begränsad koppling till den fysiska planeringen. Det är dock viktigt att även framöver beakta andra insatser inom ramen för bostadsförsörjningen.

Förslaget bedöms få begränsade konsekvenser för staden, eftersom huvudansvaret för den fysiska planeringen ligger på

kommunerna och samordning regionalt behövs oavsett vem som har det regionala ansvaret.

Bakgrund

Exploateringsnämnden har på remiss från kommunstyrelsen erhållit ett betänkande från bostadsplaneringskommittén gällande en ny regional planering för ökad samordning och bättre bostadsförsörjning.

Bostadsplaneringskommitténs uppdrag har varit att utreda och vid behov föreslå sådana förändringar i de regelverk som styr fysisk planering och framtagande av planeringsunderlag på regional nivå. Detta för att tillgodose bostadsförsörjningsbehovet och en långsiktigt hållbar utveckling i alla delar av landet.

Uppdraget har bland annat gått ut på att utvärdera systemet med regionplanering enligt plan- och bygglagen, PBL, liksom den särlagstiftning som avser Stockholms län. Bättre samordning mellan olika instanser antas kunna stödja och främja ett ökat bostadsbyggande.

Kommitténs kartläggning visar på varierad men generellt sett låg samverkan kring frågor gällande bostadsförsörjning mellan lokal och regional nivå. Störst upplevs behoven av samverkan kring regional bostadsplanering i storstadsregionerna. Enligt nuvarande ordning har ingen enskild aktör ansvar för att det råder bostadsbrist eller obalans mellan efterfrågan och utbud av bostäder i delar av landet.

Det finns starka argument för tvingande system för att få kraft att genomföra planeringen, men det finns lika starka argument för frivilliga system för att uppnå legitimitet.

Bostadsplaneringskommittén föreslår att regional fysisk planering ska vara ett uppdrag i hela landet, med länet som indelningsgrund. Den aktör som har det regionala utvecklingsansvaret i respektive län ska ansvara för den fysiska planeringen på regional nivå. I de län där länsstyrelsen idag har det regionala utvecklingsansvaret, ska ansvaret istället ligga på landstinget.

Programmet för regional fysisk planering ska liksom tidigare endast vara vägledande för översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser. Den särskilda lagstiftning som reglerar

regionplanering för kommunerna i Stockholms län föreslås upphöra att gälla.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till bland annat exploateringsnämnden för yttrande senast den 28 september 2015.

Nämndbehandling medges inte inom angiven remisstid. Exploateringskontoret lämnar därför som remissvar detta kontorsytttrande vilket även kommer att anmälas till exploateringsnämnden den 15 oktober 2015.

Exploateringskontorets synpunkter

Begreppet bostadsförsörjning

Syftet med förslaget är bland annat att främja ett ökat bostadsbyggande. I betänkandet talas mycket om behovet av bättre bostadsförsörjning. Bostadsförsörjning är, som också påpekas i betänkandet, inte bara nyproduktion utan även ett ansvar för särskilt utsatta grupper.

Kommittén anser att bostadsförsörjningen bör samordnas med den regionala fysiska planeringen, för vilken landstingen föreslås få huvudansvar.

Idag bedriver länsstyrelsen i Stockholm ett arbete för utsatta grupper. Arbetet har emellertid begränsad koppling till den fysiska planeringen. Det är dock viktigt att även framöver beakta andra insatser inom ramen för bostadsförsörjningen.

Förslagets konsekvenser för Stockholm

I Stockholms län bedöms förslaget framförallt påverka relationen och arbetsfördelningen mellan länsstyrelsen och landstingets förvaltning för tillväxt och regionplanering (TRF). Idag är det länsstyrelsen som på statens uppdrag svarar för bostadsförsörjningsfrågorna gentemot kommunerna.

Enligt förslaget skulle frågor gällande bostadsförsörjning ingå i den regionala fysiska planen som föreslås bli obligatorisk vilket innebär att ansvaret för dessa frågor förs över till landstinget.

Mot bakgrund av vad kontoret anført ovan är det viktigt att samtliga aspekter av bostadsförsörjningsfrågorna tas om hand och får en samordnande aktör på regional nivå. Samtidigt finns

det kommunala planmonopolet och varje kommun har ett ansvar att redovisa den långsiktiga bostadsförsörjningen inom ramen för översiktsplanen.

I praktiken bedöms förslaget inte innebära någon större förändring för staden. Frågor om bostadsförsörjning berörs redan i dagens regionplanering och kontoret anser att det finns ett fungerande samarbete mellan länsstyrelsen och landstinget kring dessa frågor. Bostadsförsörjning är inte bara var och hur kommunerna ska planlägga för nyproduktion, det finns också frågor om hantering av nyanlända, studenter och andra svaga grupper som kan behöva ett regionalt organ som bevakar frågorna.

Kontoret har idag ett nära samarbete med landstinget som arbetar med regionplanen, och kontorets bedömning är att dagens regionplanering väl fyller de önskvärda kriterierna på en fysisk regional plan, med uppgifter om såväl bostadsbyggande som trafik- och hållbarhetsfrågor. Vidare har kontoret även en samverkan med länsstyrelsen i bostadsförsörjningsfrågor och deltar i de öppna forum för bostadsfrågor som länsstyrelsen anordnar tillsammans med landstinget.

Kontoret anser att utifrån kommunernas tydliga ansvar, och den samverkan som redan finns i regionen, så leder inte förslaget nödvändigtvis till förbättringar utifrån ett bostadsförsörjningsperspektiv. Kontorets samlade bedömning är att kommunernas ansvar är tydligt och klart och att samordning på regional nivå behövs oavsett vem som har det formella ansvaret för denna. Konsekvenserna av förslaget för stadens del bedöms vara begränsade.

Slut